

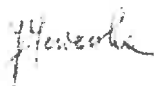
Warszawa, 2 października 2025 r.
KL/482/JJ/2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku ze skierowaniem do konsultacji publicznych przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej *Projektu ustawy o Funduszu Rozwoju Technologii Przełomowych (nr druku 1730)*¹⁶⁷⁶, w załączeniu przekazuję stanowisko Związku Pracodawców Technologii Cyfrowych Lewiatan.

Z poważaniem

Jolanta Jaworska

Prezes

Związek Pracodawców Technologii Cyfrowych Lewiatan

Załącznik: Stanowisko Związku Pracodawców Technologii Cyfrowych Lewiatan do Projektu ustawy o Funduszu Rozwoju Technologii Przełomowych (nr druku 1730)¹⁶⁷⁶

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. *SPS-III.020.256.12.2025*

Data wpływu *03.10.25r.*

member of

BUSINESS OECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

**Stanowisko Związku Pracodawców Technologii Cyfrowych Lewiatan do Projektu
ustawy o Funduszu Rozwoju Technologii Przełomowych**

Chcielibyśmy wyrazić poparcie dla rozwoju technologii przełomowych, postrzegając przeznaczane środki na ten cel jako strategiczne z punktu widzenia długofalowego rozwoju polskiej gospodarki, nauki i społeczeństwa.

Uważamy, że dobrze skoordynowane inwestycje w innowacje o potencjale radykalnej zmiany są konieczne, aby zapewnić Polsce właściwą rolę i potencjał w cyfrowym świecie. Przyszła pozycja strategiczna Polski w globalnych łańcuchach wartości zależy bowiem od lokalnych zdolności do tworzenia i rozwijania przełomowych technologii. Dlatego jesteśmy przekonani, że inwestycje w technologie przełomowe, w połączeniu z rozwojem i wzmocnianiem polskiego potencjału intelektualnego (reprezentowanego przez instytuty naukowo-badawcze, środowisko akademickie i innowacyjny biznes) mogą umożliwić naszemu krajowi wejście do grona technologicznych liderów w wybranych obszarach. Przełoży się to nie tylko na wzmocnienie pozycji Polski na arenie międzynarodowej, ale również na zwiększenie poziomu bezpieczeństwa oraz odporności na zewnętrzne zagrożenia i wstrząsy gospodarcze. Jednocześnie pragniemy zwrócić uwagę na kluczowe aspekty wymagające doprecyzowania - w szczególności dotyczące proponowanego systemu finansowania oraz zakresu wsparcia, jaki Fundusz miałby obejmować.

1. Ryzyka związane z tworzeniem funduszu celowego podlegającego właściwemu ministrowi

Na wstępie należy zaznaczyć, że tworzenie funduszy celowych pozostających poza zasadniczym budżetem państwa i kontrolowanych przez poszczególnych ministrów jest rozwiązaniem powszechnie krytykowanym. Zarządzanie finansami publicznymi poza budżetem sprzyja bowiem uznaniowości w alokacji środków, co może skutkować ich wykorzystaniem niezgodnym z pierwotnym celem funduszu lub wydatkowaniem ich w sposób nieefektywny. Co więcej, zarządzanie funduszem przez ministra i Radę Funduszu sprawia, że decyzje inwestycyjne mogą podlegać wpływom politycznym i być zależne od bieżących priorytetów polityków, co zagrażać może stabilności i ciągłości projektów technologicznych. Dodatkowo, nie jest jasne skąd czerpane będą środki na zasilenie funduszu, a brak transparentności w tym zakresie rodzi niepewność po stronie potencjalnych beneficjentów i uczestników tego programu.

Dotychczasowe doświadczenia z funkcjonowaniem podobnych mechanizmów wskazują, że środki nie zawsze są wydatkowane zgodnie z ich deklarowanym przeznaczeniem, a zmiany kadrowe lub polityczne mogą prowadzić do znacznego ograniczenia skuteczności i przewidywalności działania funduszu. Z tego względu, rekomendujemy wypracowanie wspólnie

member of

BUSINESS & OECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

z Ministerstwem Cyfryzacji oraz Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego najlepszej i skutecznej formuły dla inicjatywy wspierania technologii przełomowych w Polsce.

Warto też rozważyć wprowadzenie dodatkowych mechanizmów, w takich projektach jak zwiększenie ilości ekspertów biznesowych oraz przedstawicieli szkolnictwa wyższego wchodzących w skład Rady Funduszu, w tym wprowadzenie wymogu posiadania udokumentowanej profesjonalnej wiedzy na temat technologii przełomowych w przypadku przedstawicieli wchodzących w skład Rady Funduszu. Naszym zdaniem zagwarantuje to profesjonalne i merytoryczne zamierzenie się z wyzwaniami, konieczną przejrzystość i transparentność wydatków oraz pozwoli na unikanie upolitycznienia funduszu.

2. Ryzyka nadużyć wynikające z pozakonkursowym przyznawaniem środków

Zgodnie z art. 6 ust. 5 projektu ustawy, w szczególnie uzasadnionych przypadkach środki w ramach programu inwestycyjnego mogą zostać przeznaczone na realizację projektu strategicznego z pominięciem procedury konkursowej, pod warunkiem łącznego spełnienia określonych przesłanek. Jesteśmy zdania, że przewidziana w ustawie możliwość pominięcia konkursu (nawet przy wymogu spełnienia szeregu przesłanek) stwarza realne zagrożenie, że środki publiczne będą przyznawane w sposób nietransparentny, prowadzący do faworyzowania wybranych podmiotów i projektów, co może skutkować ograniczeniem dostępu do finansowania dla innych, najbardziej wartościowych projektów. Co więcej, ograniczenie uczciwej konkurencji niesie ze sobą ryzyko obniżenia jakości dofinansowywanych przedsięwzięć, zmniejszenia efektywności wykorzystania środków oraz podważenia zaufania do podmiotu zarządzającego funduszem. Z tego względu proponujemy rezygnację z procedury pozakonkursowej na rzecz przyspieszonej ścieżki ubiegania się o finansowanie dla podmiotów spełniających odpowiednie kryteria.

Co więcej, z brzmienia art. 6 ust. 5 wynika, że wszystkie przesłanki wymienione w tym artykule muszą zostać spełnione łącznie. Przy obecnym sformułowaniu pkt 1 ust. 5 może to prowadzić do błędnej interpretacji, jakoby podmiot realizujący projekt musi jednocześnie należeć do każdej z wymienionych w pkt 1 kategorii instytucji. Wysoce nieprawdopodobne jest, aby spełnienie tej przesłanki było możliwe w praktyce, co przeczy logice przepisu. Wydaje się, że intencją ustawodawcy było wskazanie katalogu podmiotów uprawnionych do realizacji projektów strategicznych z pominięciem konkursu - przy czym wystarczające powinno być, aby dany podmiot spełniał jedną z wymienionych w pkt 1 lit. a–f kwalifikacji oraz łącznie przesłanki z pkt. 2 i 3. W związku z tym rekomendujemy doprecyzowanie przepisu, aby nie budził wątpliwości interpretacyjnych.

3. Niespójność celu z zadaniami

member of

BUSINESS OECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Zgodnie z art. 4 celem Funduszu jest działanie na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa państwa, w szczególności w zakresie realizacji i wdrażania strategii bezpieczeństwa narodowego, a wymienione w tymże artykule technologie (od biotechnologii i neurotechnologii, po technologie kosmiczne i transportowe) dotyczą najbardziej innowacyjnych obszarów. Dlatego zaskakujący jest określonych w art. 8 zakres zadań, na które Fundusz gromadzić ma środki. Choć niektóre z nich, takie jak wsparcie dla cyfryzacji administracji publicznej czy promowanie higieny cyfrowej wśród obywateli są niewątpliwie istotne w kontekście budowania współczesnego społeczeństwa obywatelskiego, to trudno uznać je za zadania odpowiadające ambicjom funduszu ukierunkowanego na rozwój technologii przełomowych. W naszej ocenie, obecny katalog zadań jest zbyt ogólny, mało innowacyjny i w dużej mierze pokrywa się z działaniami już realizowanymi w ramach innych programów i źródeł finansowania. Aby omawiany instrument finansowania mógł realnie wspierać powstawanie i wdrażanie technologii o charakterze przełomowym, jego zadania powinny być bardziej precyzyjnie zdefiniowane, spójne z celami określonymi w art. 4 oraz skoncentrowane na działaniach o wysokim stopniu innowacyjności. W przeciwnym razie istnieje ryzyko, że Fundusz stanie się źródłem subsydiowania działań dotychczas prowadzonych, zamiast pełnić funkcję katalizatora radykalnych zmian.

W kwestii planów wspierania ekspansji zagranicznej przedsiębiorców przewidzianej pośród działań z art. 8 zgadzamy się, że jest to ważny element budowania przewagi technologicznej Polski na arenie międzynarodowej. Jesteśmy także zdania, że instrumenty wsparcia powinny być projektowane w sposób możliwie szeroki i inkluzyjny - z myślą o przedsiębiorstwach działających w różnych sektorach gospodarki, ponadto zarówno tych rozwijających nowe technologie na potrzeby własne, jak i tych komercjalizujących rozwiązania cyfrowe. Ważne jest również, aby wsparcie nie ograniczało się wyłącznie do start-upów czy sektora MŚP. Choć to właśnie tego typu podmioty często potrzebują finansowego zaplecza, to duże przedsiębiorstwa dysponują często większymi, koniecznymi zasobami, zdolnościami operacyjnymi oraz doświadczeniem niezbędnym do budowania skutecznego efektu skali na rynkach międzynarodowych. Umożliwienie również tym podmiotom korzystania z pozyskiwania środków na nowe projekty innowacyjne może znacząco przyczynić się do globalnej rozpoznawalności polskiej technologii i usług.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

member of

BUSINESS OECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy